

تەنۋورەى شياۋ لەبەر بگە

رۇژ لە دواى رۇژ گۇرۇنكارى لە مۇدەكانى جلوبەرگ، بەرەو تازەگەرى و نوپى كوردنەۋەى شىۋازەكانى پىشۋوى كلاسىك دەبنە مۇدى ئىستىلى جىل، كە ھەر جىلگە لە شىۋاز و نەخشىك دروست دەكرىن و نەخشى بۇ دەكىشرىن، بەشىكى زۇرى ئافرەتان ھەز بە لەبەر كوردنى تەنۋورە دەكەن، ئەو جەل، بە جىلگى ناياب لە جوانىدا و خۇشش بۇ لەبەر كوردن دادەنرىت، چىژ و ئىسراحت دەداتە ئەوانەى لە گەل لەبەر كوردنى تەنۋورە راھاتوون، يان ۋەك ستايل و جىلگى خۇيان ھەردەم ئەو جەل ھەلدەبىژىن، تەنۋورە ۋەك جىلگى ھاۋبەش لە گەل ھەموو جىلگى سەرۋە رىكەدەكەۋىت، دەتوانى لە گەل كراس و بلووز و قەمەسەلە و چاكىت لەبەر بىكرىت، ئەو شىۋازە ناۋازىيە لە جوانىدا و دەتوانى لەم ۋەرزە لەبەر بىكرىت، ئەو شىۋازىيە كە بە تەنۋورەى نەخشى (لەتى قەد كراۋ - كەسرە - Pleated Skirt) ناسراۋە، ھەرۋەھا شىۋازى تەنۋورەى سادە لە رەنگ و نەخشا، ئەۋىش مۇدىكى دىكەى نايابە، گرىنگە جىۋازى نىۋان رەنگ و شىۋەى تەنۋورەىكى جىۋاز بۇ ھەر كات و شىۋىك بزانرىت، چونكە تەنۋورە بۇ كاتى دەۋام جىۋازە لە گەل تەنۋورەى مال و چوونە ئاھەنگ و زەماۋەند، ھەرۋەھا شىۋازى تەنۋورە كەش بە پىنى خۋاستى كەسەكانە، لە كورتى و درىژىدا كامەيان ھەلدەبىژىن، خانى بەرپىژ و اچاكە تەنۋورە كەش لە ماددەكانى ۋەك. ساتان و شىفۇن و پەموو و پىستىن، چونكە ھەرىكە لەۋانە لە سەرما و سۆلە دەتپارىژىت و شىۋە و قەدى تەنۋورە كەش جوان لەسەر جەستەت دەۋەستىت، ھەۋلەدە تەنۋورە كەش لەم ۋەرزەدا زىاتر لە رەنگەكانى: رەشى تۇخ، قاۋەبى، بىجى و رەساسى و شىن بن.

شىۋاز و تەسرىجەى پ

لە سەرۋەندى نىزىك بوونت لە رۇژى نىشان و مارەبىندا، سەرەپراى خەرىك بوونت بە كار و دەۋام چەندىن ھەنگاۋى جۇراۋجۇرت دىنە پىش، ناچارىشى لە ماۋەبەكى نىزىكدا جىبەجىيان بگەيت، ماندوۋبوونت بە ھەموو كارە، ۋادەكات شىپىزە و ماندوۋبوونت پىۋە دىار بىت، ھەر بۇيە لە رۇژى نىشان رەنگە توشى ھەلە بىيىتەۋە، لە دەستىشان كوردنى تەسرىجەى پىچ و كراسى مارەبىنەكەت دوو دل دەبىت و بەمەش مۇدىكى ھەلە ھەلدەبىژىت.

خانمى بەرپىژ بۇ ئەۋەى لە رۇژى مارەبىندا ۋەك شاجوانىك دەربكەۋى، دەتوانى يەكىك لەۋ كۆمەلە شىۋازى پىچ نامادە بگەيت، تا لەو رۇژەدا ھەموۋان بە جوانىت و شىۋازى تەسرىجەى قۇت سەرمام بگەيت، ئەو شىۋاز و ئەو تەسرىجانەى لەۋ ۋەرزەدا بۇ رۇژى مارە بىن و نىشان كوردن دانراون ئەۋانەن:

- ھەموو خانمىك شىۋازىكى پىچ يان تەسرىجەىكى دەستىشان كوردوۋە، كە لە گەل سەر و سىماى دەگونجى، ھەموو كاتىكىش

باوترىن رەنگ و ھەنگاۋەكان بۆ جوانى و پاراستى نىنۆكەكانت

بۆيە پىۋىستە لەگەل ئەو جەلە تۇخانەدا، رەنگىكى كراۋە بۆ نىنۆك بەكاربەيتىن، ئەو رەنگە كراۋانەش ۋەك : سۈور و كرىمى و پەمەيى و پرتەقالى .

- دەتوانىن بۆ بۇنە و ئاھەنگەكان، بۆيەكى سادە بەكاربەيتىن كە لەگەل نەخشدا جوانتر و سەرنجراكىشتەر دەيت، يەككە لە جوانترىن ئەو مۇدە جوانانەى نىنۆك لەم ۋەرزەدا ئەۋدە كە دوو پەنجەى دەستت لە نەخشىك يىت، مەرجىشە ئەو نەخشانە يان رەنگى نەخشەكان لەگەل شىۋە رەنگى جەل و بەرگ گونجاۋ بن و ھاۋشۋە بن.

- بۆ كاتى دەۋام و زانكۆ، دەيى رەنگىكى مات و ھىمن و سادە يىت، تا ئەۋەندەش سەرنجراكىش نەيىت، بۆ نمونە : پەمەيى كال، پىازى، شەكەرى، كەكارى كال، فستقى، كە ئەۋانەش رەنگى سادە و ناسكن بۆ نىنۆكى پەنجەكان.

- بۆ خانمانى بوك، دەتوانن رەنگى ئۆ فوايت ھەلبۇزىن، واتە رەنگى سىپى كرىمى و سادە لە نىنۆكەكانىان بەدەن، ھەرۋەھا ئەو رەنگانەى ئۆ فوايت سى، ۋەك: سىپى كرىمى، يان شەكەرى، تا لەگەل رەنگى جەل سىپىكەت شىك يىت.

- بۆ ئەۋانەى دەيانەۋى پىستى دەستىان ھەردەم نەرم و جوان سى، دەتوانىن لىمۆ بەكاربەيتىن، بەم رىگەيە، سەرتا دەيى نىنۆكەكان پاك بەكىنەۋە و بىشۋىن، داۋىي لىمۆكە لىبەدەين، كە لىمۆ بەيىنن و بۆ ماۋە (۵) خولەك لەسەرى بىمىنتەۋە، دواتر بە تەنبا بە ئاۋ بىشۋردىت، بەمەش دەستەكانت بە نەرمى و جوانى دەھىلىتەۋە.

سەنتەرى جوانكارى دانىلا خاتۋو نىيان لە سەنتەرى دانىلا دەلى : لەم ۋەرزەدا ھەوا وشكە و كارىگەرى خرابى لەسەر جوانى و ناسكى نىنۆك دەيى، ھەندى جارپىش سەرمەى ئەو ۋەرزە دەيىتە ھۆى وشك بوونى پىستى دەستەكانت، بە تايبەت دەۋرۋەرى نىنۆكەكان، بەمەش جوانى دەست و نىنۆك دەشۋىت، ئەگەر پىستى دەستت وشك سى، جوانى نىنۆكەكانت لە دەست دەيىت، تەننەت ئەگەر بۆيەكى جوان و نەخشىكى نايابىشى بۆ بەكىت، بەلام ماناى ئەۋە نىيە كە خانمان ۋاز لە بۆيە و مەناكىركردنى نىنۆكەكانىان بەيىنن، چونكە جوانى نىنۆك شاپىستەيە و دەستەكانت سەرنجراكىشتەر و جوانتر دەكەن، كاتىك پىستى خانمان وشك دەيى، يان بۆ رىگى لە وشك بوونى پىستى، پىۋىستە كرىم بەكاربەيتىت تا ھەردەم پىستى دەست و دەۋرۋەرى نىنۆكەكان نەرم و نىيان سى، وشك بوونى پىستى دەست، كارىگەرى راستەخۇى لەسەر جوانى نىنۆكەكانىشت دەست دەكات، چەندىن رىگەى جۇراۋجۇر ھەن بۆ پاراستن و جوانكردنى نىنۆك، ۋەك بەكاربەيتىن و لىدانى قىتامىن كە تايبەتە بە نەرمكردنى پىستى دەست و پاراستى نىنۆك، دەشتوانن سود لەم زانىبارىنەى خوارۋەدا ۋەربىگن بۆ پاراستن و جوان راگرتى نىنۆكەكانتان :

- ۋاچاكە پىش ھەر بۆيە كردنى نىنۆكىك، نىنۆكەكانت بە جوانى پاك بەكىتەۋە، پاشان قىتامىن تايبەت بە نىنۆك لە پىست و نىنۆكەكانى دەستت بەدەيت، پاشان چاۋەرى بەكە تا دەستت وشك دەيىتەۋە و دواتر رەنگىكى جوان و نەخشىك بۆ نىنۆكەكانت ھەلبۇزىرە.

- ۋەك دەزانىن لەم ۋەرزەدا، كچان و خانمان زياتر جلى تۇخ لەبەر دەكەن، ۋەك رەنگەكانى : نىللى و رەش و قاۋەيى و رەساسى، ھەر

رچ بۆ رۆزى مارەبرىن

شىۋاز و تەسرىچەكە دەزانى و دىارى كرددۋە، ۋەك شىۋازەكانى : كارى، پەرمەنات، كلۇش، مودەرچ، خاۋ .
- تەسرىچەى شىۋازى كىك: يەككە لە جوانترىن شىۋازى قۇ بەستىن، كە رووخسارت دىار دەخت و پرچىشت بەرۋە سەرۋە دەچى، واتە لە يەك كاتدا دەم و چاۋ و پرچت بەيەكەۋە دىار دەين.
- شىۋازى تەل و پارچە كردن: شىۋازىكى دىكەى تەسرىچەيە، بۆ ئەو كاتە گونجاۋە كە ناتەۋى بەشىكى زۆرى ئىكسسار بەكاربەيتىت، نمونەى تەۋقەى پرچ، يەكەمجار پرچت لە پىشەۋە بەرۋە داۋە دەبەيت و لەگەل ئەۋەى بەشىكى پرچت پارچە دەكەيت دواترىش ئەو پارچەكردنە لە شىۋەى تەل دەيى دەكەۋىتە سەر شان يان بەرۋە داۋەى سەر دەبىردىت.

- شىۋازى بەرزكراۋە، ھەلگىراۋ: بۆ ئەۋانەى ھەز بە ستايلىكى بەرز و جوان دەكەن، يان ئەۋانەى بالايان كورتە، دەتوانن تەسرىچەى قۇى ھەلگىراۋ يان بەرزكراۋە بەكەن، كە لە پىشەۋەى سەر بەرۋە سەرۋە بەرز دەكرىتەۋە و لەگەل نىشاندانى كۆمەلنىك ئىكسسارى جۇراۋجۇر .

- شىۋازى تەسرىچەى شەپۇل: ئەۋانەى ھەز دەكەن زياتر رووخسار بەدەر بەكەۋىت، يان تەننىشتەكانى رووخسارىان زياتر بەرچاۋ بەكەۋىت، دەتوانن شىۋازى شەپۇل (موج) بۆ پرچيان بەكەن، كە لە پىشەۋەى سەر بەرۋە داۋە دەچى، ھەرۋەھا تەلەكانى كۆتايى پرچ لە شىۋەى شەپۇلى دەريا دەين و بەسەر شانەكاندا دىنە خوارۋە، ھەندىكى بۆ پىشەۋە و ھەندىكىش بۆ داۋە.

پەيكەرە گەورەكەي مارلين مۇنرۇ !

ئەگەرچى لە پېشودا پەيكەرى بچووكى لەسەر نەخشىنىدراپو، بەلام ئەمجارەيان پەيكەرىكى گەورە و زەبەلاچى لەسەر چى كرا، ئەويە خۇشەويستى و ريزگرتن لە خانمە ئەستىزەي كۆچكردووى ھۆليوود (مارلين مۇنرۇ)، كە لە سالانى پەنجاكاندا، يەككە بوو لە درەوشاوتەرتين ئەكتەرەكانى ئەو سەردەمە، يەككە لە سەما بەناوبانگەكانى مارلين ئەويە، كە كراسىكى سىپى لەبەرە و لە ژېرەو بە ھەوا كراسەكەي بلىد دەيى و ئەويش بە دەستەكانى كراسەكەي دادەداتەو، تا ئىستا ئەو سەما بەناوبانگەي لەلەين ھونەرمەندان و سەماكەران و نمايشكاران لاسايى دەكرتتەو، وپراي ئەوي لە پېشودا پەيكەرى بچووكى لە نيو ھۆلەكانى سىنەما و موزەخانەكاندا ھەبو، بەم دوايە پەيكەرىكى گەورەي بە بەرزى (۸) مەتر لە شارى شيكاگوئى ئەمريكى بۇ دوستكرا، سەرەتا ئەو پەيكەرە لە نزيك تاوەرەكانى (تريبيۇن) لە شارى ميشگان دانراپو، دواتر گويۇزايەو بە ناوەرەستى شارى شيكاگو، مارلين مۇنرۇ لە سالى (۱۹۲۶) لە دايك بوو، لە سالانى پەنجاكان يەككە لە فيلمەكانى بە برى (۲۰۰) مليون دۆلار قازانچى كەردبو، كە برە پارەيە لەو سەردەمە، نرخیكى خەيالى بو، يەككە بوو لە ناودارتين

ئەكتەرەكانى ئەو سەردەمە و لە ماوئى (۳۶) سالى تەمەنىدا توانى ناوبانگىكى گەورە بەدەست بەيىت، لە تەمەنى (۱۶) ساليدا كاتىك كرىكار بوو، رووى لە بواری نمايشكارى و نواندن كەردو، لە سالى (۱۹۶۲) كۆچى دوايى كەردو.

ويئەي كەرەستە و گ

سالانىكى زۇر بوو بە دواي گۆرى شاي مىسرى كۆن (فیرعەون توت عەنگ نامون)دا بوون، سەرەتا لە نيو زۇربەي ھەرەمەكانى مىسرى بە دوايدا دەگەرەن، دواتر لەلەين تيمىكى پىسپۆر كە بە سەرپەرشتى شوئەوارناسى (ھاوارد كارتەر) توانى شوئى گۆرەكەي دەستنيشان بىكات و بیدۇزىتتەو، ەك خۆي دەلى: سەرەتا ماوئى سالىك بوو بە دواي ئەو گۆرەي توت نامون بووين، ئەو رۇژەي نزيك گۆرەكەي بووين، ھەستەم بە گەرمايەك دەكرد كە لە شوئىك بۆم دى، دواتر ليم كۆلپەو پاشان رووناكىيەكى بچووكم يىنى، پاش ئەوي بەرەو نھۆمەكە پشكىنمان كەرد، لەوي دوو گۆرمان دۇزىيەو، يەككىيان

مارەي كچەكەي ئۇباما چەندە !

زۇربەي گەنجان و كورانى ولاتانى جىهان، ئەمريكى بە تايبەتى ھەز و خەونيانە بىن بە زاواي باراك ئۇباما، واديارە ئەو كورە گەنجەي خەلكى ولاتى كىنيا، كە لە تەمەنى (۱۰) ساليدا لە پروسەي ھەلمەتى بانگەوازي سەرۆكايەتى ئۇبامادا، چاوى بە (ماليا) كچى ئۇباما كەوتووه و ئەويندارى بوو، ئەو كورە گەنجە ناوى (فليكىس كىبرۇنۇ)يە، ئىستا بۇتە پارىزەر و لە ھەمان كاتيشدا لە زانكۆي ئۆكسفۆردى بەرىتانى دەخوئىن، ەك خۆي دەلى: لە سالى (۲۰۰۸)و، تا ئىستا سەيرى

رۆيشتن بە پىلاۋى پاژنەبەرز لەسەر گوريس

ھەندى جار نامىشى ئەو كەسانە دەيىن كە لەسەر گوريس دىن و دەچن، لە خۆمانەو تەزوو بە جەستەمان دادى و دلمان خىرا لىدەدا، كە ئەوئەش وەك بەھرى ئەو كەسانە دەتوانن لەسەر گوريس بېرۆن، دواتر ئەو جۆرە نامىشە گوازرايەو نىوان شاخ و كىو بەرزەكان، تا زياتر نامىشەكە بەچىزتر و بەھىزتر بى، بەلام ئەمجارەيان جگە لەوئە نامىشەكە لە نىوان دوو شوئىنى بەرزە، ھەرەھا سەركىشىيەكى دىكەشى تىايدا زياد كراو، ئەوئەش يارى كردن و پەرىنەو و رۆيشتن بەسەر گوريس بە پىلاۋى پاژنە بەرزى ئافرەتەنەو، كە ئەوئەش كارەكە زياتر ترسناكتر دەكات، ئەو ئافرەتە ناۋى (فیت دىكى) يە، تەمەنى (۲۶) سالى، دواى ئەوئەش چەندىن نامىشى لەسەر زەوى ئەنجامدا، ئەمجارەيان لە بەرزايى (۸۴۰) مەتر بەرزى لەسەر ئاستى دەرياو، نامىشىكى پەرىنەو و رۆيشتن بە پىلاۋىكى پاژنەبەرز پىشكەش كرد، ئەو ئافرەتە خەلكى ئەمريكايە و بەبۆئە يادى پاژنە بەرزەو كە لە ولاتى بەرازىل بەرپۆ دەچى ئەو نامىشە پىشكەشى خەلكى بەرازىل كرد، ئەو شوئىنى نامىشەكە تىايدا ساز كرد، پىدەگوتى: ئوستروڧ دەكەوئە زنجىرە چىپاكانى ولاتى چىك و بەم چەشەنە ترسناكترىن سەركىشى ئەنجامدا.

ۆرەكەى فىرەون !

بەرچاۋە كە گۆرى فىرەون بوو، لاشە و جەستەى مۇميا كرابوو، تەنبا ئەوئە نەبى كە رەق بوو و لەنىو تابوتىكى زېرىن داپۆشراو، لەم نەمەدا كۆمەلىك كەرەستە و پەيكەر و كەلوپەلى جۆراوچۆر بەدى دەكرى، كە ھەموو ئەوانە مېژوويان بۆ (۳۴۰۰) سالى پىش ئىستا دەگەرئەو، واتە بۆ سالانى (۱۳۲۳ تا ۱۳۳۲) ى پىش زايىن، كارتەر دەلى: ئەوئە سەير بوو، شووشە بۆنىكە دۆزىيەو كە ھەر بۆنى لىدەھات، ئەوئەش ماناى ئەوئە كە ئەو بۆنە ئەوئەندە سالى ماوئەتەو و ھىشتا بۆنى دىت، ئەو گۆرە دىكەش وا پىشېنى دەكرىت كە گۆرى شاژنى كورد (نەفەرتىتى) بىت، كە لە رىنگەى سۇنارەو بۆيان دەركەوتوو.

ھىچ كىچىك نەكردوو و تەنبا ئاشقى كچەكەى ئۇياما، دواى ئەوئە لەگەل مالىەويان قسەى كرددوو، كە دانىشتوى ولاتى كىنبا و لە باوك و دايكىكى جوتيارە، ھەر بۆئە لە ئىستاۋە ماربى بۆ دواى كچەكەى ئۇياما ئامادە كرددوو، وا بربارە دواى (۲) سالى دىكە بچىتە خوازىنى، چونكە ئىستا مالى كچى ئۇياما (۱۶) سالى، ماربىيەكەشى برىتېيە لە (۱۵۰) سەرگياندار، كە (۵۰) چىل و (۷۰) بەرخ و (۳۰) بزە، لەوانەشە ئۇياما رازى بىت !

گەشت و سەيران لەگەڵ ورجدا !

ورج گياندارىكى بەھىز و بە توانايە، زۆربەيان گۆشت خۆرن تەنسا ھەندىكىيان گيا و سەوزى دەخۆن، دەگوتىت ورج ئەگەر مرقۇڤىك بگرت و دىباتە ئەشكەوتەكەى خۆى و دەھيەلئىتەو و ژىر يىيەكانى ئەوئەندە بە زمان دەلئىسىتەو تا كەسەكە نەتوانى بروت و زىندانى دەكات، پاشان رەنگە بىخوات يان چاودىزى دەكات، بەلام وادبارە ئەو خىزانەى لە ولاتى روسىيا، ژيانى رۆژانە و گەشت و سەيرانيان لە گەل ورجىكى گەورەو بەسەر دەبەن، چىرۆكى

بارى پىت

ھەولبەدە لە رىزکردنى ئەم كۆمەلە پىتە، ناوئىك دروست بكەى:

ئاسانكارى : جۆرە گياندارىكە !

گۆزە ۱۲/۲۰ - ۲/۱۸

پىۋىست ناكات بە بىچ پلان و بەرنامە زۆر خۇت ماندوو بكەيت، چونكە ھەنگاۋى بەبى پلان و بىرگەتەو نەگەرچى ماندوو بوونىشى زۆر بى، بەلام سەرنەگەو، كەسنىكى زىردكى و دەتوانى چارەسەرى كىشەكان بكەيت، گرڭكى بە ژيانى خۇت بدە و ئەوئەندەش نىگەرمانى كەسانى دىكە مەبە.

نەھەنگ ۲/۱۹ - ۲/۲۰

كە برىارى واھىنات لە سەر ھەنگاۋىك دا، دووبارە ھەولئى بۇ مەدو، بەلكو بە دواى جىگروپەيكى دىكەى ھاروشوئى ھەنگاۋى پىشوتندا بگەو، ئەم گرتانەى تىنسات لەگەل ئەم كەسەدا لەم كاتە چارەسەر نايت، ماۋىيەك فراموشى بگە و دواتر چارەسەريان بگە، چونكە ئەم كەسە لىت وەرناگرت.

كاۋى ۲/۲۱ - ۴/۱۹

بە ھەلە لە كەسانى دىكە مەروانە، لە خۇتەو برىارىان لەسەر مەدە تا ئەركاتەى شەرزايمان دەپت و لە نىزىكەو ناشايمان دەپت. ھەلەكرەت بۇ يەكەم جار ناسايە، بەلام دووبارە ھەلە كرەن، دەپتە ماىەى كىشە بۇت. كاتىك ھەستت بۇ كەسەك دەبى، پىۋىست ناكات راستەخۆى پىنى بلىت، واى لىكە ھەستت پىنكات.

شېر ۷/۲۲ - ۸/۲۲

كەسنىكى نىزىكت تا ئەم كاتەى بەرژوئەندى لەگەل ھەبو، ھەموو كاتىكى بۇت تەرخان دەكرە، كەچى دواتر فراموشى كردي، دلئابە لەم كارەى نەنجامى دەدەپت كە سەرگەوتنى بە دواو دەن، ناۋانكى چەند سالت لە دلە و لەم كاتەدا جىبەجى نايت و پىۋىستە بۇ ماۋىيەكى دىكە بىرى لى بگەتەو.

گۈنەگەنم ۸/۲۲ - ۹/۲۲

ھەر ھەنگاۋىكت جىگەى شانازى و كارامەيەتە، بە تايەتلى لە بوارى نابورى توانات ھەبە و دەتوانى پلانەكانت جىبەجى بكەيت، بارمەتيدانى كەسانى دىكە فراموش مەكە، چونكە لە داھاتوودا بەرھەمەكەى وەرەگرتەو، پەلە مەكە بۇ گەبشتن بە كۇتائى ھەر ھەنگاۋىكت، چونكە ماۋە و كاتى پىۋىستە، دوودل مەبە.

تەرازو ۹/۲۲ - ۱۰/۲۲

ھەست بە دلئەنگى و نامۇبى دەكەپت، نەوئەش كاتىبە و لە چەند وۇژىكى دىكەدا خۇشەبەكى گورە بەرەو روت دەن، ناكرت كەسنىكى گرڭكى خۇت فراموش بكەيت، پىۋىستە چارەسەرى كىشەكان بگەن، دلئە كەسەك مەشكەنە كە تۇى لەلا گرڭگە، كارىكى تايەت ھەبە و ھەولئى زىاترى بۇ بەدە.

دوورى ۱۶۰ كم ھەست بەو شەپۇلەى پالەپەستۆيەى تەقینەوئەكە كرا، ئەو ھەورەى لە شىۋەى بازئەبى دەكات بە بەرزى ۱۲ كم بوو. ئەم پرۇژىيە لە كاتى شەرى جىھانى دووم لە سالى ۱۹۴۲ دامەزرا لە ژىر فرمانى جەنەرالىكى سەربازى بەنارى (لىسلى گرۇڤىس) بە بەشدارى چەند زانايەكى ناۋدارى ۋەك (ئىنژىنرۇڤى فېرمى، رىچارد فاينمان، ئىدوار تىللەر، ھاراد ئورنى) بە سەربەرشتى بەرئۆبەرى زانستى زانائى فىزىكى ئەمەرىكى (ج . رۇبەرت ئۇپنھائىمەر) جىبەجى كرا. ھىزى ئەم چەكە برىتى بوو لە سوتاندلىكى بە گور و خىزراى و پارچە پارچە كرنى پىكەتەبەكى كىمىباى، ئەم جۆرە پرۇسەبەش وادەكات تەنسا وزدى بەرگى دەرەكى ئەلىكترون لە ئەتۇم جيا بگرتەو. ئەم ماددانەى بۇ دروست كرنى ئەم چەكە بەكاردەھىترىت برىتتىن لە: (يۇرانيۇم) يان (پلوتونىۇم)، كە لە پرۇسەى تىكەلكرندا ناۋكى (ھايدروجىن) توتىراۋە بۇ (ھىلىۇم)كى قورس، لە نەنجامى ئىسەم داھىتانا چەكى ئەتۇمى دروست كرا، بۇ نمونە بۇمىكى ئەتۇمى بە قەبارەى تۇپىكى تىنس ھىزى تەقینەوئەكەى بەرامبەر بە ۲۰۰۰۰ بىست ھەزار تەن (تى ئىن تى) ھەبە !

- چەكى ئەتۇم، جۆرە تەنىكى بەھىزە و تواناى كاولكارى رادەبەدەرى ھەبە، كە لە كاتى تەقینەوئەبىدا وزە و پالەپەستۆيەكى ئىجگار بەھىزى ئەتۇمى دروست دەكات، يەكەم تاقىكرەتەو و پەرەپىدانى بۇمىسى ئەتۇمى (كە پىنى دەوترا : A-BOMB لە (پرۇژەى مانھاتن)ى ئەمىرىكى لە سالى ۱۹۴۵ لە تاقىگايەك لە نىزىك (نالامۇگۇردۇ) لە (نىومەكسىكۇ) تاقىكرايەو، لە

بۇ زانيارىت

پەند و وتە

- فرىدريك نىتچە لە بارى سەپاندى راۋبۇچوونى كەسانى دىكە دلەج:

لەو كاتەى نىزامانە راۋ و بۇچوون و بىرگەتەوئەى كەسانى دىكە بخەينە ژىر رىكىنى خۇمانەو، ھەولدەدەبىن كە بەرەدوام سەرزەشتى بكەين و لە ھىز و كارامە و تواناى ئەو كەسە بەھىنە خوارو، تا ئەم كاتەى كارى تىدەكات، ئەوئەش ۋەك رەتدەنەوئەبەك بۇ ئەو كىشە و گرڭتەنەى ئەم كەسەبە كە بۇمانى دروست كر دوون !

كارىكاتىر

- نەم كارىكاتىر، باس لە ژيانى منىدالانى ئەو سەردەمە دەكات، كە جازان لە نىو باخچەى يارى و پاركا خەرىكى يارى و جۇلانى بوون، كەچى ئىستا ئەوانىش ئالودەى ئىنستىتوت و تۆرەكانى مۇبايلن.

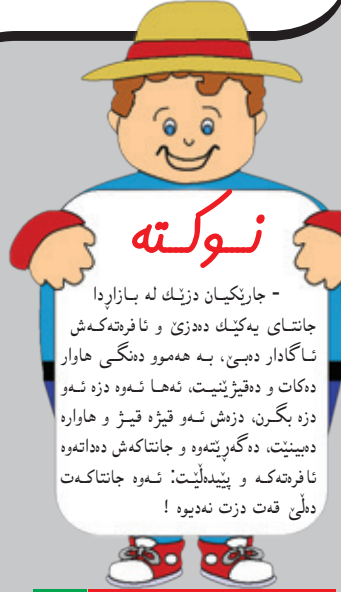
قرغۇل ۶/۲۱ - ۷/۲۲

خوت بىدىنگ مەكە بەرامبەر نەم كەسانى دۇبەتت دەكەن، بەلكو پىنستە رووبەروويان بىستەو و رىنگىيان لىن بىكەت. كەساپەتت سەركەتورە لە مەمەلە كودت لەگەل كەسانى نىزىكت، ھارخەمى تۆ لەگەل كەسىكى نىزىكتا نىشانەى دل و دەروونى پاكى تۆبە، پىرپارى كارىكت لە پىنشە و بە جوانى بىرى لىن بىكەو.

گىسك ۱۲/۲۲ - ۱/۱۹

دوورە پەرىزىت لەگەل كەسانى مالىوھ سوودى ناپىن بۆت، پەلە بىكە لە ھەنگەۋەكانت بۆ نەم كەسەى لە دلە، نەم كاتە گونجاو نىبە تا كارەكانت بىدىتە دەست كەسانى دىكە، نىگەرمان مەبە لە كارەكانت، رەشىپىن مەبە بۆ داھاتووى ژيانت، ماروبەكى دىكە ئەنجامى كارىكى پىشوت پىندەگات و دلخۇشت دەكات.

نوكتە
- جارنىكان دزىك لە بازاردا
جانئاي يەككىك دەدزى و ئافزەتەكەش
ئاگادار دەسى، بە ھەممو دەنگى ھاوار
دەكات و دەقىزىتت، ئەھا ئەو دزە ئەو
دزە بگرن، دزەش ئەو قىزە قىز و ھاوارە
دەبىننىت، دەگەپتەو ھە و جانئاكەش دەداتەو
ئافزەتەكە و پىندەلەت: ئەو جانئاكەت
دەلە قەت دزە نەدىوہ !

يۇگا بۆ قە ئەوھەكان

بەلكو خەبە و قەلەۋەكانىش بۇيان ھەبە يۇگا بىكەن، ئەو كچە ناوى (يۇچى جىسمان ستانلى) تەمەنى (۲۷) سالە، كىشى دوو ئەۋەندەى كچىكى ناساىى وايە، رۇزانە ھەر تەنبا خۇى ئەو يارى و راھىئانەنى تايىبەت بە يۇگا دەكات، ھەر كاتىكىش ئەو كارە دەكات، چەند وئەبەك دەگرى و لە تۆرەكانى كۆمەلەتەى بلاۋدەكاتەو و لە زىر كۆمىنتى (يۇگا تەنبا بۆ كچە لاۋازەكان نىبە)!

يارى و راھىئانەنى جەستەبى و ۋەرزىشى (يۇگا)، سالاننىكە زۆربەى كچان و ئافزەتەنى خەرىك كروو، تەننەت لە كوردستانىش جگە لە مەساج، ئەو راھىئانە دەكرىت، كە سەرچاۋەكەى ۋلاتى چىن و ھىندستانە، ئەو راھىئانە زىاتر بۆ كچانى لاۋاز و جەستە بارىكە، يان ئەۋانەى نىازىان وايە كىشى خۇيان كەم بىكەنەو، ھەر بۇبە ئەو راھىئانە دەكەن، كەچى كچىكى قەلەۋى ئەمرىكى ئەو بىرۋەكەسەى رەت كروو، كە يۇگا تەنبا بۆ كچانى لاۋازە،

دوۋانە ۵/۲۱ - ۶/۲۰

كانتىك رووبەرووى كىشەبەك دەبىستەو، شىرەزە مەبە و دامەنىشە خەسى لىج بىخۇت، پىنستە بە دواى چارمەرى گرتەكەدا بگەرىت و بتوانى بە سەرىدا زال بىت، ھاۋوزىت لەگەل كەسى خۇشەبىستەدا خۇشى و كامەرانت پىندەبەخىت، بەلام كارىك مەكە بىتتە گرت و كىشە بۆ كەسانى دەرووبەرت.

گا ۴/۲۰ - ۵/۲۰

بىرگەنەۋەت لە كارىكتا لەگەل كەسانى دەرووبەرت جىۋارازن، ئەۋەش ۋادەكات كە راۋبۇچونەكانت لەگەل دەرووبەر نەگونجىن، بۇبە دەبى بەرۋەندەى خوت بەلاۋە بىننىت و لەكاتى نەركەكاندا، ھاۋشۇبەى كەسانى دىكە بىت، پىرپارىكى سەركەتوتوت بۆ ژيانى تايبەتەى خوت داو، پارمەتەى كەسانى دىكەش بىد.

كەۋان ۱۱/۲۲ - ۱۲/۲۱

پەلەكرەن لە ھەر ھەنگەۋەكاندا، نەنجامەكەى بە دلەت ناپىن، پىنستە شارەزالبونت لە دەرووبەر بايەخى بىن بىدەت و دەبى لە رازىان تىبگەت، پىرپارىكى ۋا مەدە كە پاشان بەشىمات بىكەتەو، پىنشىننى ھەندى كىشە بىكە لەم ماروبەدا، ھەستى كەسانى دىكە مەشىكتە و دلنبايان بىكەو كە چاكە و خۇشى ئەۋانەت مەبەستە.

دوۋپىشك ۱۰/۲۲ - ۱۱/۲۱

كارىگەرى كەسانى دىكەت بەسەروە دىبارە، ۋا ھەست دەكەت بىرۋەكەى جوانت ھەن، كەچى كارەكانت بەرو ئەو ئەنجامانە تاگەن كە خوت مەبەستە، دووبارە ھەۋلىيان بۆ بىدو و ئەمجارىيان سەرتا بىرىيان لىبەكەو و پاشان ھەۋلى بۆ بىد، لە ھەست و دلەۋە كەسىكت مەبەستە، ۋابەكە كەسى بەرامبەرت ھەستى پىنى بىكات.

ماناى خەۋون

- ون بوون:

زۆرمان توۋشى ئەو چەشەنە خەۋە بوۋىن، كە لە نىو دارستانىكدا، يان لە شوئىنكى چۆلەۋاننىدا ون دەبىن، ھەرچەندە ھاۋار دەكەت و دەگەرىت ھىچ رىگا و پەناگەبەك نادۇزىتەو، با لىرەۋە بزىنن ون بوون ماناى چىبە لە خەۋدا، ئەۋەى لە خەۋدا ون بىت، يان لە كەسانىكى دىكەۋە ون بىت، ماناى ئەو كەسە بەختى نىبە و لە كارەكانى سەركەوتوۋ ناپىن، ھەردەم توۋشى كىشە دەبىتەو، يان ھەر كارىك دەكات، سەركەوتوۋ ناپىت، ئەگەر لە خەۋدا كەسىك بىوۋە ھۆكارى ون بوونت، ماناى ئەۋەبە ئەو كەسە نىازى وايە كارەكانت سەرنەگرىت و رووبەرووى شكست بىستەو، ئەگەر لە خەۋدا كەسىكى نىزىكت ون كرد، ماناى ئەۋەبە ئەو كەسە تۆى لە دل نەماۋە و دەبەۋى بىرۋات، ئەگەر لە شوئىنكى چۆلدا ون بوۋىت و شوئىنەكەشت پىدەزانى، ماناى ئەۋەبە بە كار و ئەركى ژيانى خوت دلەت خۇش نىبە.

